

CYFARFOD	Y Cyngor
DYDDIAD	2il o Fai 2013
PWNC	Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ar ran y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ynghylch cefnogaeth i aelodau
PWRPAS	Cyflwyno diweddariad i aelodau am y gefnogaeth sydd ar gael, a'r datblygiadau sydd wedi eu gwireddu ac ar y gweill.
Awdur	Cynghorydd Les Day, Cadeirydd Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Swyddog perthnasol	Geraint George Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

- 1.. Dan drefniadau Mesur Llywodraeth Lleol (Cymru) 2011 mae gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd gyfrifoldeb (dan Adran 11), am faterion penodol, sef
  - Cyflawni swyddogaeth yr awdurdod lleol i benodi Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
  - Adolygu pa mor ddigonol yw'r ddarpariaeth o ran staff, adeiladau ac adnoddau eraill fydd ar gael i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd, er mwyn sicrhau ei bod yn ddigonol ar gyfer dyletswyddau'r swydd
  - Llunio adroddiadau, o leiaf yn flynyddol, i'w cyflwyno i'r cyngor llawn mewn perthynas â'r materion hyn.

2. Fel yr ydych yn ymwybodol, penodwyd Geraint George, Pennaeth Adran Strategol a Gwella i'r swydd Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yng nghyfarfod cyntaf y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar 29 Mai 2012.

3. Adroddwyd i'r Cyngor llawn ar y 4ydd o Hydref 2012 yn amlinellu'r gefnogaeth sydd ar gael i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd ac i'r aelodau etholedig, gan gynnwys y gefnogaeth oedd wrthi'n cael ei ddatblygu, yn arbennig yn sgil y newidiadau a ganlyn:
  - Newid i drefn Cabinet yn sgil y Mesur newydd

- Nifer o aelodau newydd yn dilyn etholiadau Mai 2012

4. Mae'r tabl isod yn eich atgoffa o'r hyn a adroddwyd i'r Cyngor ar y 4ydd o Hydref, 2012, ac yn cynnwys diweddaridatad o'r sefyllfa gyfredol yng nghyd-destun y datblygiadau. Roedd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cyngor hefyd yn cynnwys darn am y gefnogaeth i aelodau'r Cabinet. Nid ydym wedi cynnwys hynny yn yr adroddiad hwn gan mai prif gyfrifoldeb y Pwyllgor yw'r gefnogaeth a roddir i'r aelodau hynny oddi allan i'r Cabinet.

A. Beth yw'r gefnogaeth sydd ar gael i sicrhau cyfathrebu effeithiol?

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
1	<u>Cymorthfeydd</u> – Cyfarfodydd un i un gydag Aelod Cabinet fel bo cyfle i aelodau godi cwestiynnau a derbyn diweddariadau.	Bwriedir cynnal peilot i asesu a yw'r syniad o gymorthfeydd am wella cyfathrebu rhwng aelodau'r Cabinet ac aelodau anweithredol.	Bydd Tim y Cabinet yn gyfrifol am drefnu'r cymorthfeydd ac apwyntiadau,. Yr Aelod Cabinet fydd â chyfrifoldeb am gofnodi unrhyw faterion gweithredu o'r cyfarfod.	Mae rhai aelodau o'r Cabinet wedi cynnal cymorthfeydd, rhai ohonynt yn yr ardaloedd, ond nid yw'r gwaith o asesu eu llwyddiant eto wedi digwydd. Bydd hyn yn cael ei raglennu i ddiwydd dros y misoedd nesaf.
2	<u>Gweithdai Gwybodaeth / Ymgynghorol</u> ar bynciau penodol i aelodau sydd â diddordeb yn y	Cyfle i gyflwyno gwybodaeth a / neu ymgysylltu gydag aelodau etholedig ar bynciau penodol.	Y Cabinet – Aelod Cabinet gyda chymorth gan y Penaethiaid Gwasanaeth.	Cynhaliwyd nifer o weithdai wrth baratoi'r Cynllun Strategol ac hefyd y Strategaeth Ariannol. Bu adborth anffurfiol oddi wrth aelodau a fynychodd y gweithdai yn ffafriol a byddwn yn gwau rhagor o gyfleoedd tebyg i mewn i'r rhaglen dros y flwyddyn i ddod.

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
	maes.			
3	<u>Pencampwyr</u> – mae swydd ddisgrifiad yn bodoli ar gyfer pencampwyr.	Mae'r Cabinet wedi derbyn swydd-ddisgrifiad safonol i'r rol Pencampwr ac wedi penodi tri gyda'r gweddill i'w penodi cyn diwedd Medi	Aelod Cabinet i benodi aelod o'r tu allan i'r Cabinet.	Bellach penodwyd chwech pencampwr - Pobl hyn – Gareth Thomas Gofalwyr – Eryl Jones-Williams Anabledd – Peter Read Awtistiaeth – Elin Walker Jones Llais Plant a Phobl Ifanc – Mair Rowlands Atal Tlodi – Brian Jones
3b	<u>Cynulliadau Ardal</u>			Cafwyd penderfyniad unfrydol yn y Cyngor y bydd pedwar cynulliad ardal yn cael eu sefydlu i gychwyn ar eu gwaith fis Mai.
4	<u>Gwybodaeth yn electroneg i aelodau etholedig.</u> Sicrhau fod aelodau etholedig yn gallu derbyn gwybodaeth yn electroneg yn hwylus drwy ddarpariaeth symudol y llechen.	a) Peilot darpariaeth symudol – llechen – i'w gynnal am gyfnod gan aelodau'r Cabinet Bydd yr aelodau yn gallu derbyn e-byst, mynediad i'w calendr, a mynediad i ddogfennaeth gyhoeddus ar y we. Mynediad i ddogfennaeth gyfrinachol drwy e-byst. b) Mae'r gwaith o ddatblygu porth gwybodaeth a fyddai'n	Cyfrifoldeb y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd. Mewnbyn ar yr ochor dechnegol gan yr Uwch Reolwr - TG a Thrawsnewid Busnes. Mewnbyn o ran anghenion a gwybodaeth i'w gyd-gordio gan yr Adran Strategol a Gwella.	Llwyddwyd i sicrhau fod pob aelod etholedig wedi derbyn y cynnig a'r cyfle os oeddent yn dymuno i dderbyn cyfarpar electroneg (i-pad) ac hyffoddiant sylfaenol ar sut i'w ddefnyddio, ynghyd â sesiwn pellach ar sut i wneud gwell defnydd o'r i-pad wedi ei gynnal. Bellach, mae bron i 70 o'r 75 aelod wedi derbyn i-pad i'w cynorthwyo gyda'u gwaith fel aelod etholedig, ac mae nifer sylweddol yn eu defnyddio fel eu prif ddull cyfathrebu, ac yn adrodd eu bod yn derbyn gwybodaeth yn llawer mwy hwylus ac amserol trwy'r dechnoleg newydd. Mae'r datblygiad gyda'r Porth Gwybodaeth wedi gorfod cael ei atal am gyfnod, ond mae'n parhau

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
		fan i 'ddal' yr holl wybodaeth berthnasol yn gorfod newid yn sgil anawsterau diweddar.		<p>i fod yn ddyhead gennym i ddatblygu i'r dyfodol, yn ddibynol ar ddatblygiadau technegol o'r newydd.</p> <p>Noder nad yw'r datblygiad wedi bod mor sydyn a di-broblem ag a ragdybiwyd gan fod amserlen wedi llithro, a'n bod wedi gorfod parhau gyda dosbarthu gwybodaeth yn electroneg ac ar gopiau caled am beth amser. Copiau electroneg yn unig fydd yn cael eu rhannu o hyn allan, ag eithrio i'r aelodau etholedig hynny sydd heb ddarpariaeth i-pad neu yn gwneud cais penodol i dderbyn copiau papur.</p> <p>Noder hefyd bod rhai problemau wedi bod gydag ambell gyfrif, ac mae'n hanfodol i aelodau gysylltu gyda'r arbennigwyr Technoleg Gwybodaeth i geisio ateb i'r rhwystrau iddynt hwy ac i'w cyd-aelodau. <u>Cyfrifoldeb yr aelodau etholedig yw cysylltu gyda'r ddesg gymorth Technoleg Gwybodaeth ar 01286 679114.</u></p> <p>Bydd yn angenrheidiol symud ymlaen yn awr i adnabod y briff ar gyfer datblygiadau dros y misoedd nesaf.</p>
5	<u>Bwletinau Gwybodaeth gan Aelodau Cabinet –</u>	a) Bwletinau gwybodaeth gan y Cabinet fel corff yn fisol i ddiweddarau yr	a) Bydd Tim y Cabinet yn cynorthwyo o ran gwybodaeth a	Cafwyd trafodaethau helaeth, gydag aelodau a swyddogion, i gytuno ar ffurf y bwletin a bellach disgwylir iddo gyfarch pedwar pennawd sef <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gwybodaeth am yr hyn mae'r Cabinet neu

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
	bwletinau byr. Ffocws ar waith datblygol.	holl aelodau o'r hyn y mae'r Cabinet wedi ei gyflawni. b) Bwletinau Gwybodaeth gan Aelod Cabinet yn unigol yn crynhoi yr hyn sy'n digwydd yn y maes penodol, yn ôl yr angen.	gweinyddu. b) Cyfrifoldeb yr aelod unigol, gyda'r cymorth gweinyddol a chymorth o ran gwybodaeth i ddod gan y Pennaeth Gwasanaeth.	<p>aelodau unigol y Cabinet yn ei wneud</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gwybodaeth am faterion cefnogi aelodau (hyfforddiant ayb) ➤ Gwybodaeth am yr hyn sy'n digwydd yn ehangach o fewn y Cyngor (newyddion diweddaraf/datganiadau i'r wasg) ➤ Gwybodaeth am faterion o fewn wardiau (gwaith ffordd / gwaredu eiddo ayb) <p>Cyhoeddwyd y rhifyn cyntaf ar 19eg Ebrill, ac mae'n un arf werthfawr i gyfarch anghenion aelodau am wybodaeth ac yn gyfle i'r Cyngor weithredu mewn ffordd gynhwysol.</p> <p>Bydd gwerth y bwletin i aelodau yn cael ei asesu yn ystod y flwyddyn.</p>
6	<u>Adroddiadau Aelodau'r Cabinet i'r Cyngor</u>	3 Aelod o'r Cabinet yn adrodd ym mhob cyfarfod o'r Cyngor.	Aelodau Cabinet gyda chymorth y Rheolwyr Gwireddu.	<p>Cychwynnwyd ar y drefn o gael aelod o'r Cabinet yn adrodd ar elfen o'i waith ymhob cyfarfod o'r Cyngor gyda chyfle i aelodau ofyn cwestiynau. Eisoes cafwyd y cyflwyniadau canlynol:</p> <p>Cyngor mis Rhagfyr - y Cynghorydd Sian Gwenllian (heriau yn y maes addysg)</p> <p>Cyngor mis Ionawr – y Cynghorydd Brian Jones (newidiadau yn y gyfundrefn les)</p> <p>Cyngor mis Chwefror – y Cynghorydd R H Wyn Williams (datblygiadau ym maes gofal)</p>

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
				Bwriedir parhau gyda'r drefn dros yr ychydig cyfarfodydd nesaf ac yna asesu'r gwerth.
7	<u>Cyfarfodydd rhwng Cadeiryddion Craffu a'r Cabinet</u>	Protocol ar natur y berthynas er mwyn trafod a hwyluso rhyngweithio yn cael ei drafod. Cynhelir cyfarfodydd dwy waith y flwyddyn rhwng aelodau'r Fforwm Cadeiryddion Craffu â'r Cabinet	Fforwm Cadeiryddion Craffu a'r Cabinet.	Hyd yma cynhaliwyd dau gyfarfod rhwng Fforwm Cadeiryddion Craffu a'r Cabinet, sef diwedd Medi 2012 ac Ebrill 2013, ac maent wedi bod o fudd i'r holl aelodau. Sefydlwyd protocol ar natur y berthynas rhwng Craffu a Chabinet, gan sicrhau parch a chyd-weithio er mwyn sicrhau cyflawni'r gorau i drigolion Gwynedd. Mae'r trafodaethau wedi bod yn agored ac adeiladol i asesu cynnydd hyd yma a rhannu gwersi a ddysgwyd gan y Craffwyr a'r Cabinet.

B. Beth yw'r gefnogaeth benodol sydd ar gael i aelodau etholedig gyflawni eu rolau penodol?

	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
8	<u>Gwybodaeth amserol ar ddatblygiadau neu ymgynghoriadau ar ddatblygiadau yn ardal lleol aelod etholedig.</u>	Aelod Cabinet a Phenaethiaid Gwasanaeth i geisio adnabod pan fo gwaith penodol neu ddatblygiadau ar y gweill mewn unrhyw faes yn ward yr aelod lleol a chysylltu â'r aelod etholedig yn amserol i adael iddynt	Aelod Cabinet, Pennaeth Gwasanaeth neu unrhyw Arweinydd Prosiect penodol.	Gweler y sylwadau uchod am y Bwletin Gwybodaeth.

	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
		wybod am hynny.		
9	<u>Ymateb i ymholiadau neu gwynion gan Aelod Lleol.</u>	Aelod Lleol i gysylltu yn y lle cyntaf gyda'r gwasanaeth penodol i geisio ateb i'r ymholiad. Os na cheir ymateb digonol, yna dylid cyfeirio'r mater penodol at sylw'r Aelod Cabinet perthnasol ar gyfer sicrhau ymateb.	Cyfrifoldeb ar yr aelod lleol i ddilyn y camau cywir er mwyn sicrhau ymateb.	Mae'r drefn yma eisoes mewn lle ond nid oes gwybodaeth fanwl ynglyn â pha mor aml mae'n cael ei gweithredu. Cafwyd rhai enghreifftiau o aelodau yn lleisio eu cwynion yn y wasg cyn dilyn y drefn hon a bu trafodaeth ar hynny yn y Grwp Busnes ar 18 Chwefror 2013. Erfynnir ar aelodau i ddefnyddio'r cyfundrefnau priodol yn y lle cyntaf gan bod hynny'n fwy tebygol o arwain at ddatrysiad i'r ymholiad.
10	<u>Hawl Aelod Unigol mewn cyfarfodydd y Cabinet.</u>	Mae cyfarfodydd y Cabinet yn gyfarfodydd cyhoeddus, ac felly mae gan Aelod Unigol hawl i fod yn bresenol. Gwahoddir yr aelod lleol i fod yn bresenol ar faterion lleol. Mae rhaglenni y Cabinet yn cael eu dosbarthu trwy 'linc' i'r holl aelodau.	Cyfrifoldeb y tim Cabinet i adnabod aelodau lleol ar gyfer eitemau lleol a chyfrifoldeb yr aelod lleol i sicrhau ei f(b)od yn ymwybodol o gynnwys rhaglen y Cabinet.	Nid oes angen diweddariad – adroddwyd eisoes.

C. Cefnogaeth i aelodau Craffu a phwyllgorau eraill

Cyf	Beth ddisgwyl? i'w	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
11	<p><u>Cyngor ac arweiniad annibynnol</u> i'r Cadeiryddion ac aelodau'r Pwyllgorau Craffu</p>	<p>Cynghori'r Pwyllgorau Craffu ar eu rhaglen waith, cynnal cyfarfodydd paratoi a chynghori ar y rhaglen waith fyw gan gynnwys herio cynnydd a dal y Cabinet i gyfrif, a sicrhau fod craffu yn ychwanegu gwerth.</p>	<p>Pennaeth Gwasanaethau Democraidaidd, Uwch Reolwr Gwasanaeth Comisiynu Corfforaethol a'r tim o fewn Strategol a Gwella.</p>	<p>Mae'r tri Pwyllgor Craffu wedi derbyn hyffoddiant ar eu rôl, ac wedi bod yn derbyn cyngor ac arweiniad annibynnol parhaus yn y misoedd ers eu sefydlu. Gan fod rôl y pwyllgorau wedi newid, mae wedi cymeryd rhywfaint o amser i ymsefydlu.</p> <p>Noder, yn ddiweddar y bu i Swyddfa Archwilio Cymru hwyluso archwiliad cymhreiriaid i wella Craffu yng Nghymru. Fel rhan o'r gwaith, bu i dîm o Gonwy arsylwi dau bwyllgor Craffu yng Ngwynedd, a chafwyd sylwadau cychwynnol cadarnhaol ganddynt ar weithrediad y pwyllgorau craffu hynny. Bydd adroddiad llawn gan y tim arsylwi i ddilyn.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Fforwm Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu wedi ei ffurfioli ac wedi sefydlogi, gyda gwahoddiad hefyd i Gadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraidaidd i fynychu'r trafodaethau. Mae'r fforwm yn ystyried rhaglen waith a meysydd o flaenoriaeth ar draws y Pwyllgorau i gyd.</p>
12	<p><u>Gweinyddu a chofnodi</u></p>	<p>Trefnu a chofnodi yn gryno argymhellion</p>	<p>Aelodau'r Pwyllgor Craffu perthnasol,</p>	<p>Mae gweinyddu a chofnodi cyfarfodydd wedi mynd rhagddo yn llwyddiannus dros y flwyddyn</p>

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
	<p><u>cyfarfodydd</u> (craffu ac eraill), a chyhoeddi'r cofnodion</p>	<p>gan y Pwyllgor Craffu ar y mater dan sylw i'w cyflwyno i'r Arweinydd Portffolio perthnasol. Cofnodion cryno o bwyllgorau eraill hefyd.</p>	<p>gyda chefnogaeth gan yr Adran Strategol a Gwella.</p>	<p>diwethaf, gyda'r cofnodion wedi eu cyhoeddi ar safle we y Cyngor.</p> <p>Noder fod gwaith moderneiddio wedi digwydd yn Siambr Dafydd Orwig, a gwaith wrthi'n mynd rhagddo yn Siambr Hywel Dda. Mae'r system sain a chyfieithu wedi gwella yn aruthrol yn Siambr Dafydd Orwig, a'r system bleidleisio newydd yn fwy hwylus i'w defnyddio. Mae'r gwaith moderneiddio yn ein paratoi ymhellach ar gyfer gofynion y dyfodol ynghylch gweddarddedu.</p>
13	<p><u>Ymchwiliadau Craffu</u> i edrych ar effaith polisiau ar lawr gwlad (sef ymchwilio mewn manylder i bwnc penodol. Ymchwiliad cychwyn a gorffen.</p>	<p>Cyfres o gyfarfodydd o fewn cyfnod penodol, gydag aelodau'r ymchwiliad i raglennu a chyflawni'r ymchwiliad manwl (trwy ymchwil ac ymweliadau) gan gyflwyno argymhellion penodol i'r Aelod Cabinet.</p>	<p>Aelodau Pwyllgorau Craffu wedi eu cefnogi gan yr Uned Gwasanaeth Democrataidd, a'r Uned Perfformiad ac Effeithlonrwydd o fewn Adran Strategol a Gwella.</p>	<p>Mae dau ymchwiliad craffu 'cychwyn a gorffen' eisoes wedi adrodd i'r Pwyllgorau Craffu, gyda'r argymhellion wedi eu cyflwyno i'r Aelod Cabinet perthnasol. Y ddau archwiliad sydd eisoes wedi adrodd yw</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meddylfryd Systemau, (Pwyllgor Craffu Corfforaethol) • Ymchwiliad Craffu Tai (Pwyllgor Craffu Cymunedau) <p>Mae'r aelodau a'r swyddogion hefyd wedi cynnal sesiwn i ddysgu gwersi ar ol y ddau ymchwiliad uchod er mwyn ceisio eu gwella i'r dyfodol.</p> <p>Mae meysydd eraill wedi eu hadnabod ar gyfer ymchwiliadau nesaf gan y Craffwyr, sef maes agenda wledig, Balchder Bangor a Chaffael gan y Cyngor.</p>

Cyf	Beth ddisgwyl?	i'w	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
					Yn ogystal, mae ymchwiliad a gomisiynwyd gan yr Aelod Cabinet perthnasol hefyd wrthi'n mynd rhagddo yn gyfredol i faes ansawdd addysg a disgwylir iddo adrodd i'r aelod cabinet yn fuan.

Ch. Cefnogaeth i'r holl aelodau – gweinyddol, ymarferol a datblygol

Cyf	Beth ddisgwyl?	i'w	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
14	<u>Cefnogaeth weinyddol i'r grwpiau gwleidyddol</u> , megis trefnu cyfarfodydd, cofnodi, gwasanaeth teipio llythyrau, llun-gopio a chyd-gordio ymateb gan y blaid a gefnogir		Mae'r Cymorthyddion Gwleidyddol ar gael i'r tri prif blaid am oriau penodedig yr wythnos yn unol â phenderfyniad y Cyngor Llawn ar 17/05/2012.	Cymorthyddion Gwleidyddol a chefnogaeth bellach gan yr Adran Strategol a Gwella (drwy drefnu gyda'r Rheolwr Aelodau – Cefnogi a Chraffu, Gareth James).	Mae cefnogaeth weinyddol i'r grwpiau gwleidyddol yn cael ei weithredu yn unol â'r hyn a benderfynwyd gan y Cyngor Llawn ym mis Mai 2012.
15	<u>Gweinyddu, prosesu a thalu cyflogau a chostau teithio</u> yr holl aelodau yn amserol.		Ffurflenni hawlio costau teithio wedi eu dosbarthu eisoes. Mae canllawiau newydd clir a syml wrthi'n cael eu	Adran Strategol a Gwella yn cyd-lynu'r gwaith.	Mae trefniadau gweinyddu, prosesu a thalu cyflogau a chostau teithio yn mynd rhagddynt yn gywir ac amserol gan gydymffurfio gyda chanllawiau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol. Mae canllawiau hawlio ar y we.

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
		datblygu nawr.		<p>Noder y derbyniwyd adroddiad annibynnol gan Archwilio Mewnol i gadarnhau fod y trefniadau newydd, cyfredol yn gywir, ond fod lle i atgoffa aelodau i gyflwyno eu ceisiadau yn fisol yn unol â'r cyfarwyddyd.</p>
16	<p><u>Adroddiadau blynyddol</u> gan aelodau etholedig</p>	<p>Adran 5 Mesur Llywodraeth Leol (2011) yn nodi'r angen i gyflwyno adroddiadau blynyddol. Disgwylir canllawiau pellach ar yr angen i aelodau fod yn cynhyrchu adroddiadau blynyddol, ond ar hyn o bryd deallir fod yn angenrheidiol i'r Cyngor sicrhau fod cefnogaeth mewn lle i gynorthwyo aelodau i gynhyrchu adroddiad blynyddol.</p>	<p>Holl aelodau (disgwyl cadarnhad) gyda chymorth swyddogion o Strategol a Gwella. Argymhellir fod aelodau yn cadw cofnod o'r hyn y maent yn ei gyflawni yn awr.</p>	<p>Noder fod y canllawiau yn ei gwneud yn ofynol i'r Cyngor wneud trefniadau i alluogi aelodau etholedig unigol i gyhoeddi adroddiad blynyddol, ond nad oes gorfodaeth ar unrhyw aelod i baratoi adroddiad o'r fath.</p> <p>Penderfynodd y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaidd gynnal peilot o'r drefn am eleni er mwyn dysgu gwersi o'r fformat gorau i'w ddefnyddio, a galluogi'r Cyngor i sefydlu y gefnogaeth briodol ar gyfer yr aelodau etholedig oedd yn dymuno cynhyrchu adroddiadau i'r dyfodol.</p> <p>Bydd yr adroddiadau o'r peilot yn cael eu cyhoeddi ar safle we'r Cyngor erbyn diwedd Mehefin yn unol â'r gofyn.</p>
17	<p>Hyfforddiant – rhaglen lawn o hyfforddiant - rhaglen gyffredinol ar</p>	<p>Cyfes o sesiynau hyfforddiant rhaglunedig trwy ddarpariaeth mewnol neu allanol.</p>	<p>Datblygiadau i'r Cabinet dan Arweiniad yr Aelod Cabinet</p>	<p>Ffurfiwyd is-grwp o'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaidd i edrych yn benodol ar y maes hwn, yn hytrach na gyrru holiadur allan at yr holl aelodau. Fe lwyddodd yr is-grwp traws-bleidiol oedd yn gyfuniad o aelodau newydd a mwy</p>

Cyf	Beth i'w ddisgwyl?	Sut?	Gan bwy?	Diweddariad Ebrill 2013
	<p>gael i bawb, a rhaglen mwy arbenigol a datblygol ar gael yn ddibynol ar swydd aelod.</p>	<p>Addasu y rhaglen yn barhaus yn unol â gofynion yr aelodau.</p>	<p>Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd i ystyried y datblygiadau am raglen hyfforddiant i weddill yr aelodau.</p> <p>Bydd holiadur i'w anfon allan at aelodau er mwyn cael ystyriaeth bellach o natur a threfn y rhaglen hyfforddi – i'w drafod gan is-grwp a sefydlwyd gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.</p>	<p>profiadol i sicrhau perchnogaeth o'r meysydd hyfforddiant y mae'r aelodau yn dymuno eu gweld, gyda'r Gwasaneth Dysgu a Datblygu yn bwrw ymlaen gyda chynllunio ac addasu'r rhaglen hyfforddiant ar gyfer aelodau yn seiliedig ar waith y grwp. Gweler rhif 4 o'r adroddiad ar gyfer materion penodol am hyfforddiant gyda'r llechi (i-pad).</p> <p>Mae gwaith pellach wrthi'n mynd rhagddo yn awr er mwyn ymateb i ofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 ac i geisio sicrhau fod Cyngor Gwynedd yn mynd ati i ennill Siarter Cefnogi a Datblygu Aelodau Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.</p>